

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.10.1975, sp. zn. Tz 14/75, ECLI:CZ:NS:1975:TZ.14.1975.1

Číslo: 48/1976

Právní věta: Rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, jímž se tresty podmíněně odložené promíjejí s účinkem, že se dnem tohoto rozhodnutí na odsouzení hledí, jako by nebyl odsouzen, brání soudu, aby teprve po uplynutí zkušební doby, k němuž by došlo až po vyhlášení amnestie, rozhodoval o tom, zda se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil. Pouze v případě, v němž byl podmíněně odsouzenému uplynula zkušební doba ještě před vyhlášením takového rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, byl by soud povinen provést šetření o tom, zda se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil či nikoliv. V takovém případě by použití amnestie přicházelo v úvahu jen tehdy, jestliže by soud došel k závěru, že se podmíněně odsouzený neosvědčil.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.10.1975

Spisová značka: Tz 14/75

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Amnestie, Trest odnětí svobody podmíněný

Předpisy: 140/1961 Sb. § 60 odst. 1 141/1961 Sb. § 330 odst. 1 10/1973 Sb. čl. I
čl. VII

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 48/1976 sb. rozh.

Rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, jímž se tresty podmíněně odložené promíjejí s účinkem, že se dnem tohoto rozhodnutí na odsouzení hledí, jako by nebyl odsouzen, brání soudu, aby teprve po uplynutí zkušební doby, k němuž by došlo až po vyhlášení amnestie, rozhodoval o tom, zda se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil. Pouze v případě, v němž by podmíněně odsouzenému uplynula zkušební doba ještě před vyhlášením takového rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, byl by soud povinen provést šetření o tom, zda se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil či nikoliv. V takovém případě by použití amnestie přicházelo v úvahu jen tehdy, jestliže by soud došel k závěru, že se podmíněně odsouzený neosvědčil.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 30. 10. 1975 sp. zn. [Tz 14/75.](#))

Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení okresního soudu v Jihlavě ze dne 24. 1. 1975 sp. zn. 1 T 292/70, jímž bylo vysloveno, že se u obviněného podle § 60 odst. 1 tr. zák. a § 330 odst. 1 tr. ř. vykoná trest odnětí svobody v trvání jednoho roku uložený mu rozsudkem okresního soudu v Jihlavě ze dne 7. 1. 1971 sp. zn. 1T 292/70, přičemž podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. byl obviněný zařazen do první nápravně výchovné skupiny. Zrušil i usnesení krajského soudu v Brně, jímž byla stížnost proti tomuto usnesení okresního soudu zamítnuta. Nejvyšší soud ČSR přikázal okresnímu soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Jihlavě ze dne 7. 1. 1971 sp. zn. 1 T 292/70 byl obviněný uznán vinným trestnými činy hanobení státu světové socialistické soustavy a jeho představitele § 104 tr. zák. a za to byl odsouzen podle § 104 tr. zák. a § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1, odst. 2 tr. zák. podmíněně odložen nakušební dobu tří let s omezením záležejícím v zákazu nadměrného užívání alkoholických nápojů.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dnem 24. 1. 1971.

Nejvyšší soud ČSR zjistil, že zákon byl porušen usnesením, jímž byl nařízen výkon podmíněně odloženého trestu.

Rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 23. 2. 1973 vytvořilo již v roce 1973 překážku, která bránila oběma soudům, aby rozhodovaly až po uplynutí zkušební doby ve smyslu § 60 odst. 1 tr. zák., o tom, zda se obviněný ve zkušební době podmíněně odsouzení osvědčil, či se trest vykoná. Pouze v případě, v němž by podmíněně odsouzenému uplynula zkušební doba ještě přede dnem rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 23. 2. 1973, byl by soud povinen provést šetření o tom, zda se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil, či nikoliv. V takovém případě by použití amnestie přicházelo v úvahu jen tehdy, jestliže by soud dospěl k závěru, že se podmíněně odsouzený neosvědčil, a podmíněně trest odnětí svobody by se prominul s účinkem, že se na odsouzeného hledí, jako byl nebyl odsouzen.

V daném případě však běžela obviněnému zkušební doba podmíněně odsouzení ode dne právní moci citovaného odsuzujícího rozsudku okresního soudu v Jihlavě, tj. od dne 24. 1. 1971 na dobu tří let. Ještě dříve než tříletá zkušební doba mohla uplynout, vyhlásil prezident republiky rozhodnutím o amnestii ze dne 23. 2. 1973 v článku I. odst. 1 písm. a), že promíjí československým občanům tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pravomocně uložené pro trestné činy podle hlavy první zvláštní části trestního zákona, na které zákon stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující pět let, s výjimkou trestných činů podvracení republiky podle § 98 odst. 1, ohrožení státního tajemství podle § 106 a § 107 a poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr. zák. Podle článku I. odst. 2 cit. rozhodnutí o amnestii se uvedené ustanovení článku I. odst. 1 vztahuje pouze na občany, kteří byli přede dnem tohoto rozhodnutí poprvé pravomocně odsouzeni pro trestný čin. Podle článku VII. citovaného rozhodnutí prezidenta republiky tresty odnětí svobody podmíněně odložení, prominuté podle článku I. a V., se promíjejí s účinkem, že se dnem tohoto rozhodnutí na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

Tato ustanovení rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 23. 2. 1973 soudy nerespektovaly, ač obsah spisu prokazuje, že u obviněného jsou splněny uvedené podmínky pro prominutí podmíněně odloženého trestu. Obviněný byl totiž pravomocně odsouzen pro trestné činy hanobení světové socialistické soustavy a jeho představitele podle § 104 tr. zák. a na tento trestný čin je v zákoně stanoven trest odnětí svobody až na dvě léta nebo trest nápravného opatření. Jde o trestný čin zařazený do hlavy první trestního zákona a nejde o takový trestný čin, který by byl vyňat z

citované amnestie. Také podle opisu rejstříku trestů je prokázáno, že obviněný nebyl zatím jinak soudně trestán, takže vše nasvědčuje současnému splnění další podmínky uvedené v citovaném článku I. odst. 2 rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii.